

กรมป่าไม้

นโยบายการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้

โดย นายกฤษณะ พฤกษ์วัน ที่ปรึกษากรมป่าไม้ ด้านการจัดการที่ดินป่าไม้

การพัฒนาประเทศและ ประชากรที่เพิ่มขึ้น

ทำให้ความต้องการที่ดินทำกิน
เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลทำให้มีการ
บุกรุกพื้นที่ป่าโดยทั่วไป

นโยบายการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้

1) มติ ค.ร.ม. 22 เม.ย. 40 (วังน้ำเขียว)

เรื่อง มาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน และการบุกรุก
พื้นที่ป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติในภาพรวมทั้งประเทศ

2) มติ ค.ร.ม. 16 กันยายน 2540

เรื่อง แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ และโครงการ
จัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้

3) มติ ค.ร.ม. 30 มิถุนายน 2541

เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้

4) มติ ครม. 26 พ.ย. 61

เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

นโยบายการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้

ให้จัดทำ
แผนการ
จัดการฯ

มติ คร.ม. 22 เม.ย. 40 (วังน้ำเขียว)

เรื่อง มาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน
และการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติในภาพรวมทั้งประเทศ

ยกเลิกเมื่อปี 2541

ปรับปรุงเป็น มติ คร.ม. 30 มิ.ย. 41

เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้

1. ด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้

- ป่าสงวนแห่งชาติ
- ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย
- พื้นที่สงวน/อนุรักษ์ไว้เพื่อกิจการป่าไม้

บันทึกข้อตกลง
14 ก.ย. 38

ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม
(มติ ครม. 10,17 มี.ค.35)

2. ด้านการป้องกันพื้นที่

- ใช้กฎหมาย
- ป้องกันการยึดถือครอบครอง
- อปท. ร่วมดูแล

3. อื่นๆ

ให้กรมป่าไม้ดำเนินการตามแผนการจัดการฯ

แก้ไขการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

ให้ สบ. สนับสนุนเงิน

ยังมีราษฎร
บุกรุกป่าหลัง
ปี 2545

คำสั่ง คสช.
ที่ 66/2557

แผนแม่บทฯ
ก.ร.ม.

ทส. เสนอ
กรอบมาตรการฯ

มติ คทช.
18 มิ.ย. 61

มติ คร.ม. 16 กันยายน 2540

แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ ระดับพื้นที่

1. แผนงานด้านการควบคุมพื้นที่

2. แผนงานด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

3. แผนงานด้านการป้องกันพื้นที่

4. แผนงานด้านการติดตาม/ประเมินผล และระบบข้อมูล

มติ คร.ม. 26 พฤศจิกายน 2561

มาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

กลุ่ม 1 โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)

กลุ่ม 3 โครงการจัดระเบียบการใช้ที่ดินป่าไม้

กลุ่ม 2 โครงการปลูกป่าเศรษฐกิจ

กลุ่ม 4 โครงการปลูกป่าแบบมีส่วนร่วม

พื้นที่คงสภาพป่า : โครงการป้องกันรักษาป่าแบบมีส่วนร่วม

งานด้านการติดตาม-ประเมินผล และระบบข้อมูล

นำกรอบมาตรการฯ ตามมติ ครม. 26 พ.ย. 61
ไปสู่การปฏิบัติ จะดำเนินการภายใต้แผนการจัดการฯ

1

มติ ครม. 22 เมษายน 2540 (วังน้ำเขียว)

เรื่อง มาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน และการบุกรุกพื้นที่
ป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติในภาพรวมทั้งประเทศ

- ... 4. ให้กรมป่าไม้รับไปดำเนินการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ให้ชัดเจน รวมถึงแผนการปฏิบัติการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรเอกชน และองค์กรปกครองท้องถิ่น อันจะส่งผลให้การบริหารจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ เป็นไปอย่างเป็นระบบ ยั่งยืน และไม่เกิดปัญหาความขัดแย้งการใช้ทรัพยากร ธรรมชาติในพื้นที่ ...

เรื่อง แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ และโครงการ จัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้

ประกอบด้วยแผนงาน 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านการป้องกันพื้นที่
- 2) ด้านการควบคุมพื้นที่
- 3) ด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) ด้านการติดตาม - ประเมินผลและระบบข้อมูล

1. แผนงานด้านการควบคุมพื้นที่

ประเด็นสำคัญของแผนงาน

มุ่งการควบคุมพื้นที่ป่าไม้ และลดปัญหาความขัดแย้งการใช้ทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรอื่นๆ ในพื้นที่ป่าไม้

สิ่งที่ต้องดำเนินงาน

- สำรวจพื้นที่ครอบครอง และขึ้นทะเบียนบุคคล
(ดำเนินการไปแล้วระหว่างปี 2541-2543)
- สำรวจวางแผนและกำหนดความเหมาะสมการใช้พื้นที่
- ตรวจสอบและรับรองสิทธิ
+ ตรวจสอบพิสูจน์ + รังวัดและผังหลักเขต + ออกเอกสารสิทธิ สทก.

2. แผนงานด้านป้องกันพื้นที่

ประเด็นสำคัญของแผนงาน

ป้องกันรักษาพื้นที่ป่าไม้ ไม่ให้ถูกบุกรุกทำลายและการบุกรุกครอบครองพื้นที่ รวมถึงการควบคุมไฟป่า

สิ่งที่ต้องดำเนินงาน

- ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเฉียบขาด
- ตรวจตราดูแลอย่างสม่ำเสมอ
- เพิ่มศักยภาพ และประสิทธิภาพ ของหน่วยป้องกันรักษาป่า
- ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก และสร้างแนวร่วม

3. แผนงานด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นสำคัญของแผนงาน

ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

สิ่งที่ต้องดำเนินงาน

- กำหนดพื้นที่ทำการฟื้นฟู
- ปล่อยให้ฟื้นตัวเองตามธรรมชาติ กรณีพื้นที่วิกฤตเร่งรัดการปลูกป่า
- ส่งเสริมผู้ได้รับ สทก. ปลูกไม้ 3 อย่างตามแนวพระราชดำริ
- ส่งเสริมการสร้างป่าสาธารณะในชุมชน

4. แผนงานด้านการติดตาม-ประเมินผล และระบบข้อมูล

ประเด็นสำคัญของแผนงาน

เพื่อติดตามความก้าวหน้าและประเมินผล รวมถึงจัดทำข้อมูลทรัพยากรที่ดิน และป่าไม้ให้เป็นปัจจุบันและสร้างความเชื่อมโยงสนับสนุนแผนงานด้านอื่น ๆ

สิ่งที่ต้องดำเนินงาน

- ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีสมัยใหม่สนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ
- ติดตาม - ประเมินผล แผนงานทุก ๆ ด้าน
- จัดทำระบบข้อมูลทุกด้าน โดยเฉพาะทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ให้เป็นปัจจุบันสามารถใช้ประโยชน์ได้ทุกระดับ

3

มติ ครม. 30 มิถุนายน 2541

หลักการ

1. เพื่อเป็นการสงวนคุ้มครองป้องกันพื้นที่ป่าไม้ของชาติที่เหลือน้อยไว้อย่างได้ จึงกำหนดมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ป่าไม้ เป็น 2 ด้าน
 - 1.1 ด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ จำแนกเป็น 3 ประเภท
 - ป่าสงวนแห่งชาติ ZONE A + E ZONE C เพิ่มเติม
 - ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย
 - พื้นที่อื่น ๆ
 - 1.2 ด้านการป้องกันพื้นที่ป่าไม้และอื่น ๆ
2. ยกเลิกมติ ครม. 3 ฉบับ 17 เม.ย. 40, 22 เม.ย. 40, 29 เม.ย. 40
3. สิ่งที่ต้องดำเนินการไปแล้ว และสอดคล้องกับฉบับนี้ให้ทำต่อไป

มาตรการและแนวทาง

ด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้

1. ป่าสงวนแห่งชาติ

1.1 ZONE A & ZONE E ที่เสื่อมสภาพ

- (1) กรมป่าไม้ + ส.ป.ก. เร่งรัดดำเนินการตามข้อตกลงฯ 14 ก.ย. 38
- (2) ป่าแปลงเล็ก แปลงน้อย ที่กันกลับคืน ให้กรมป่าไม้ + ส.ป.ก. + อ.บ.ต. ทดลองให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการจัดการ
- (3) กำหนดเงื่อนไขที่ดิน ส.ป.ก. ให้ปลูกไม้ผล/ไม้ยืนต้น/แนวกันชน 20 % ให้ลดขนาดแปลงเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาคนในเขตป่า

1.2 พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม (ZONE C) เมื่อปรับปรุงแนวเขตฯ (ตามมติ 10,17 มี.ค. 35) แล้ว

- (1) ส่วนที่ปรับเป็น ZONE E หากมีราษฎรอยู่อาศัย/ทำกิน ให้พิจารณาตามความเหมาะสม
- (2) เหมาะสมเป็น ZONE C ประกาศเป็นป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย

มาตรการและแนวทาง

ด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้

2. ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย

(อุทยานแห่งชาติ, เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า, เขตห้ามล่าสัตว์ป่า, พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1, 2 และเขตอนุรักษ์ป่าชายเลน)

2.1 ไม่นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

2.2 ให้กรมป่าไม้สำรวจถือครองครอบครองขึ้นทะเบียนบุคคล

2.3 ให้ตรวจสอบพิสูจน์การครอบครอง โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศ/และพยานหลักฐานอื่น ซึ่งถ่ายภาพพื้นที่นั้นไว้เป็นครั้งแรกหลังวันสงวนหวงห้าม

2.4 ผลการตรวจพิสูจน์

- อยู่ก่อน/ไม่ล่อแหลม ให้อยู่อาศัยทำกิน/รับรองสิทธิ ทำขอบเขตให้ชัดเจน ห้ามขยายพื้นที่

- อยู่ก่อน/ล่อแหลม ช่วยเหลือหาที่อยู่ใหม่/รับรองสิทธิ บริเวณย้ายออกให้ปลูกป่า

2.5 กรณีอยู่หลัง เคลื่อนย้ายออกจากพื้นที่ หากยังไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ให้ควบคุมขอบ/จัดระเบียบที่อยู่อาศัย/ทำกินให้เพียงพอกับการดำรงชีพ

มาตรการและแนวทาง ด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้

3.พื้นที่อื่น ๆ ที่สงวนหรืออนุรักษ์ไว้เพื่อกิจการป่าไม้

ให้จังหวัดตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริง ราชการ/ราษฎรฝ่ายละเท่า ๆ กัน เสนอมาตรการ/
แนวทางแก้ไขแต่ละพื้นที่

ด้านการป้องกันพื้นที่ป่าไม้และอื่น ๆ

1. ถ้ามีการบุกรุกฯ ให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเฉียบขาด
2. ให้คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ กำกับดูแล
3. กษ. ร่วมกับ มท. จัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น อบต./สภาตำบล/ชุมชน ร่วมกันดูแลรักษา
สภาพป่าไม้
4. ให้กรมป่าไม้ดำเนินการตาม “แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่”
5. แก้ไขปัญหาการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกโดยมิชอบในพื้นที่ป่าไม้
6. ให้สำนักงบประมาณ สนับสนุนงบประมาณ

กรมป่าไม้

ได้นำมติ ครม. 30 มิ.ย. 41 มาปฏิบัติในรูปแบบ

โครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้

โครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้

ปัจจุบันได้มีนโยบายรัฐบาลด้านการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

- ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)
- กรมป่าไม้ได้นำเอาพื้นที่ในข่ายอนุญาตได้ (พื้นที่ลุ่มน้ำ 3,4,5) ตามโครงการจัดการทรัพยากรที่ดิน และป่าไม้ ไปดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลดังกล่าว

ในข้อเท็จจริงแล้ว ยังมีการบุกรุกพื้นที่ป่าหลังปี 2545

คำสั่ง คสช. ที่ 64/2557 ลงวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2557

คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ 64/2557

เรื่อง การปราบปรามและการหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้

เพื่อให้การบริหารราชการของคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ ในการปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดผลกระทบที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของประเทศโดยรวม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

1. ให้กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อย กองกำลังป้องกันชายแดนของกองทัพบก และกองทัพเรือ ตลอดจนหน่วยงานที่มีภารกิจและอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการปราบปรามและจับกุมผู้บุกรุก ยึดถือครอบครอง ทำลาย หรือกระทำความผิดประการใดๆ อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่า รวมทั้งผู้สมคบและสนับสนุนช่วยเหลือ ให้ได้ผลอย่างจริงจังในทุกพื้นที่ รวมทั้งสกัดกั้นการลักลอบตัดไม้ค้าหรือไม้หวงห้าม การนำเข้าและส่งออกไม้ที่ผิดกฎหมาย ตลอดจนแนวชายแดน ตลอดจนปราบปรามเครือข่ายขบวนการตัดไม้ทำลายป่าในทุกหมู่บ้านและชุมชนทั่วประเทศ

2. ให้นายงานที่ได้รับผิดชอบ ควบคุม ตรวจสอบ กิจการการแปรรูป การตั้งโรงงานแปรรูปไม้ การค้าไม้แปรรูป ตลอดจนการค้าหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามและสิ่งประดิษฐ์ใด เครื่องใช้หรือสิ่งอื่นใดที่ทำด้วยไม้หวงห้าม หากพบมีการปล่อยปะละเลย หรือมีเจตนาจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่บัญญัติไว้ ให้ดำเนินการลงโทษตรากฎหมายอย่างเด็ดขาดกับเจ้าของหรือผู้ประกอบการโดยทันที

3. ให้นายงานที่ได้รับผิดชอบ ติดตามผลคดีป่าไม้และดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกทำลาย ให้นิตินสภาพป่าที่สมบูรณ์ดังเดิม โดยประสานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคประชาชนและองค์กรชุมชนได้เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าว อย่างจริงจัง

4. เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปล่อยปะละเลย หรือเข้ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกรณีดังกล่าวข้างต้น จะต้องถูกดำเนินการทั้งทางวินัยและทางอาญาเด็ดขาดโดยทันที

5. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ติดตามผลการดำเนินการตามข้อ 1-4 และรายงานผลการปฏิบัติให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 14 มิถุนายน พุทธศักราช 2557

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ลงวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2557

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๑๒๐ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๖๖/๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้
และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน

เพื่อให้การดำเนินการและการประสานงานในการปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลาย
ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถลดผลกระทบที่จะก่อให้เกิด
ความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของประเทศโดยรวม จึงให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่
รับผิดชอบดังกล่าวเพิ่มเติม ทั้งนี้การปฏิบัติอื่น ๆ ให้เป็นไปตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ ๖๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุก
ทำลายทรัพยากรป่าไม้

๒. ให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง ยึดถือนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน
ดังนี้

๒.๑ การดำเนินงานใด ๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย
และผู้ไร้ที่พึ่งพำนัก ซึ่งต้องยึดปฏิบัติเป็นต้นแบบ ก่อนคำสั่งนี้มีผลบังคับใช้ ยกเว้นผู้ที่บุกรุกใหม่
จะต้องดำเนินการสอบสวน และพิสูจน์ทราบ เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมและดำเนินการ
ตามขั้นตอนต่อไป

๒.๒ การดำเนินการเร่งด่วนในปัจจุบัน คือ การป้องกันไม่ให้มีการบุกรุกเพิ่มเติม
ด้วยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและเด็ดขาด

๒.๓ การดำเนินการแก้ไขปัญหาลักษณะดังกล่าวตั้งแต่เดิม ให้หน่วยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกัน
พิจารณาหาแนวทางและวิธีดำเนินการอย่างมีระบบ เพื่อเสนอขออนุมัติจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
โดยด่วน

๒.๔ กรณีใด ๆ ซึ่งยังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ให้ดำเนินการ
ต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดกระบวนการที่กำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ข้อ 2 ให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง ยึดถือนโยบายการ
ปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน
ดังนี้

2.1 การดำเนินการใดๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย
และผู้ไร้ที่พึ่งพำนัก ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่
เดิมนั้นๆ ก่อนคำสั่งมีผลบังคับใช้...

แผนแม่บท (ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2557)

ประเด็นสำคัญ

- ให้ยึดถือแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศปี พ.ศ. 2544-2545 เป็นหลักในการกำหนดสภาพพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541
- ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดจับกุม ผู้บุกรุกป่าไม้ โดยจัดลำดับความเร่งด่วนกับ ผู้บุกรุกรายใหญ่ เป็นลำดับแรก แล้วดำเนินรายอื่นๆ ต่อไป
- กรณีผู้บุกรุกรายใหม่เป็นประชาชนผู้ยากไร้ มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่ดินทำกิน ตามคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ลง 17 มิ.ย. 57 จะต้องดำเนินการสอบสวนและพิสูจน์ทราบเพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมและดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป
- การบุกรุกพื้นที่ป่าใหม่ไม่มีมติหรือระเบียบใดๆ ผ่อนผันให้ทั้งสิ้น ต้องดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดและเด็ดขาดเพื่อนำพื้นที่มาฟื้นฟูสภาพป่า

วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติ

- พื้นที่บุกรุกหลังปี 2545 แผนแม่บทฯ ระบุให้ดำเนินคดี และนำพื้นที่ไปปลูกป่า
- คำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ลว. 17 มิ.ย. 57
 - เป็นคำสั่งต่อเนื่องจากคำสั่ง คสช. ที่ 64/2557 ลว. 14 มิ.ย. 57 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ (ไม่ใช่เรื่องการจัดที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรในพื้นที่ป่าไม้)
 - กรณีข้อ 2.1 ซึ่งระบุว่าการดำเนินการใดๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชน ผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน... หากมีการจับกุมดำเนินคดีกับ ผู้บุกรุกหลังปี 2545 ก็จะเป็นผลกระทบตามคำสั่งดังกล่าว
 - คำสั่งดังกล่าวไม่ได้ระบุห้ามการจับกุมดำเนินคดี เป็นการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน
- การไม่จับกุมดำเนินคดีเจ้าหน้าที่ก็จะเข้าข่ายละเว้นการปฏิบัติ (ม.157)

แนวทางการปฏิบัติงานตามคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 และแผนแม่บทฯ

- 1) นำพื้นที่ที่ถูกบุกรุกหลังปี 2545 มาปลูกป่า ตามข้อกำหนดของแผนแม่บทฯ
 - กรมป่าไม้เป็นผู้ดำเนินการเพราะต้องใช้งบประมาณในการสร้างป่าใหม่
 - ปลูกไม้ 3 อย่างตามแนวพระราชดำริ
- 2) ปรับสถานะผู้บุกรุกให้เป็น “ผู้ช่วยงานป่าไม้”
 - ทำหน้าที่ดูแลป่าที่กรมป่าไม้ปลูกให้อยู่รอดและเจริญเติบโต
- 3) ราษฎร “ผู้ช่วยงานป่าไม้”
 - สามารถใช้พื้นที่ระหว่างแถวการปลูกป่าปลูกพืชพื้นล่างของตนเองได้
 - สามารถขอรับผลผลิตจากต้นไม้มที่กรมป่าไม้ปลูกที่ตนได้ดูแลโดยการขออนุญาตจากกรมป่าไม้

แนวทางการปฏิบัติงานตามคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 และแผนแม่บทฯ

สรุป คือ

- 1) ราษฎรผู้บุกรุกไม่ตกเป็น “ผู้ต้องหา” (เพราะบุกรุกป่า)
- 2) เจ้าหน้าที่ป่าไม้ไม่ตกเป็น “ผู้ต้องหา” (เพราะละเว้นการปฏิบัติหน้าที่)
- 3) ตามแนวทางปฏิบัตินี้ ราษฎรไม่ได้รับผลกระทบ (ตามคำสั่งคสช. ที่ 66/2557)
- 4) เกิดประโยชน์ต่อรัฐ คือ มีป่าเกิดขึ้นจริง และราษฎรก็สามารถขอเก็บผลผลิตจากป่าได้อันเป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน
- 5) เป็นไปตาม “หลักนิติธรรม” “บุคคลย่อมได้รับการปฏิบัติตามกฎหมายเสมอกัน” (win - win)

ความเป็นมาของกรอบมาตรการฯ

- กรมป่าไม้ได้นำพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติ ครม. 30 มิ.ย. 41 ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 3,4,5 มาดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล
- แต่ในข้อเท็จจริงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ผ่านการสำรวจตามมติ ครม. 30 มิ.ย. 41 ยังมีราษฎรอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ลุ่มน้ำ 1, 2 และนอกจากนี้ยังมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกบุกรุกระหว่างปี 2545 - 2557 ที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ลว.17 มิ.ย. 57
- เพื่อให้การแก้ไขปัญหาราษฎรอยู่ทำกินในพื้นที่ป่าไม้ได้ครอบคลุมปัญหาทั้งหมด คณะอนุกรรมการจัดที่ดินจึงกำหนดให้กรมป่าไม้เสนอแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) พิจารณา
- ในคราวการประชุม คทช. ครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 18 มิ.ย. 61 คทช. ได้เห็นชอบกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

จำแนกชุมชนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติออกเป็น 4 กลุ่ม

กลุ่ม 1

ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 3,4,5 ก่อน
มติ ครม. 30 มิ.ย. 41

เนื้อที่
3.9 ล้านไร่

กลุ่ม 2

ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 3,4,5 หลังมติ
ครม. 30 มิ.ย. 41 ถึงคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ลว. 17 มิ.ย. 57

เนื้อที่
3.7 ล้านไร่

กลุ่ม 3

ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 1,2 ก่อนมติ
ครม. 30 มิ.ย. 41

เนื้อที่
2.1 ล้านไร่

กลุ่ม 4

ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 1,2 หลังมติ
ครม. 30 มิ.ย. 41 ถึงคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ลว. 17 มิ.ย. 57

เนื้อที่
2.8 ล้านไร่

กรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561

พื้นที่	กรอบมาตรการ
ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้น 3,4,5 ก่อนมติ ครม. 30 มิ.ย. 41	อนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)
ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้น 3,4,5 หลังมติ ครม. 30 มิ.ย. 41 ถึง คำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ส. 17 มิ.ย. 57	อนุญาตให้อยู่อาศัยและทำกินแบบแปลงรวมโดยออกแบบการใช้พื้นที่ร่วมกันระหว่างชุมชนและหน่วยงานรัฐ โดยชุมชนต้องดูแลรักษาและใช้ประโยชน์พื้นที่ในลักษณะที่เกื้อกูลต่อการอนุรักษ์ ตามที่กำหนดร่วมกัน
ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้น 1,2 ก่อนมติ ครม. 30 มิ.ย. 41	- จัดระเบียบการใช้ที่ดินทำกินและรับรองการอยู่อาศัยทำกินในลักษณะแปลงรวม - กำกับควบคุมจัดการการใช้ที่ดินและป่าไม้ภายใต้การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนห้ามบุกรุกขยายพื้นที่ - ฟื้นฟูสภาพป่าในรูปแบบการมีส่วนร่วม ส่งเสริมราษฎรปลูกป่า 3 อย่าง - ใช้มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการชะล้างพังทลาย
ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้น 1,2 หลังมติ ครม. 30 มิ.ย. 41 ถึง คำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ส. 17 มิ.ย. 57	วางแผนร่วมกับราษฎรและกรรมการหมู่บ้านประชาคม/ออกแบบ/คัดเลือกพันธุ์ไม้ตามแนวพระราชดำริ ปลูกป่า 3 อย่าง เพื่อฟื้นฟูสภาพป่า โดยกรมป่าไม้จัดหาพันธุ์ไม้และให้ราษฎรเป็นผู้ดูแลต้นไม้ที่ปลูก และราษฎรใช้ประโยชน์ที่ดินในระหว่างแถวของต้นไม้ได้ โดยราษฎรจะได้รับประโยชน์จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากไม้ที่ปลูกและพืชพื้นล่างด้วย

กลุ่ม 1

ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 3,4,5 ก่อน
มติ ครม. 30 มิ.ย. 41

มาตรการ

อนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมายโดยโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบาย
รัฐบาล (คทช.)

กลุ่ม 2

ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 3,4,5 หลังมติ
กรม. 30 มิ.ย. 41 ถึงคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ลว. 17 มิ.ย. 57

มาตรการ

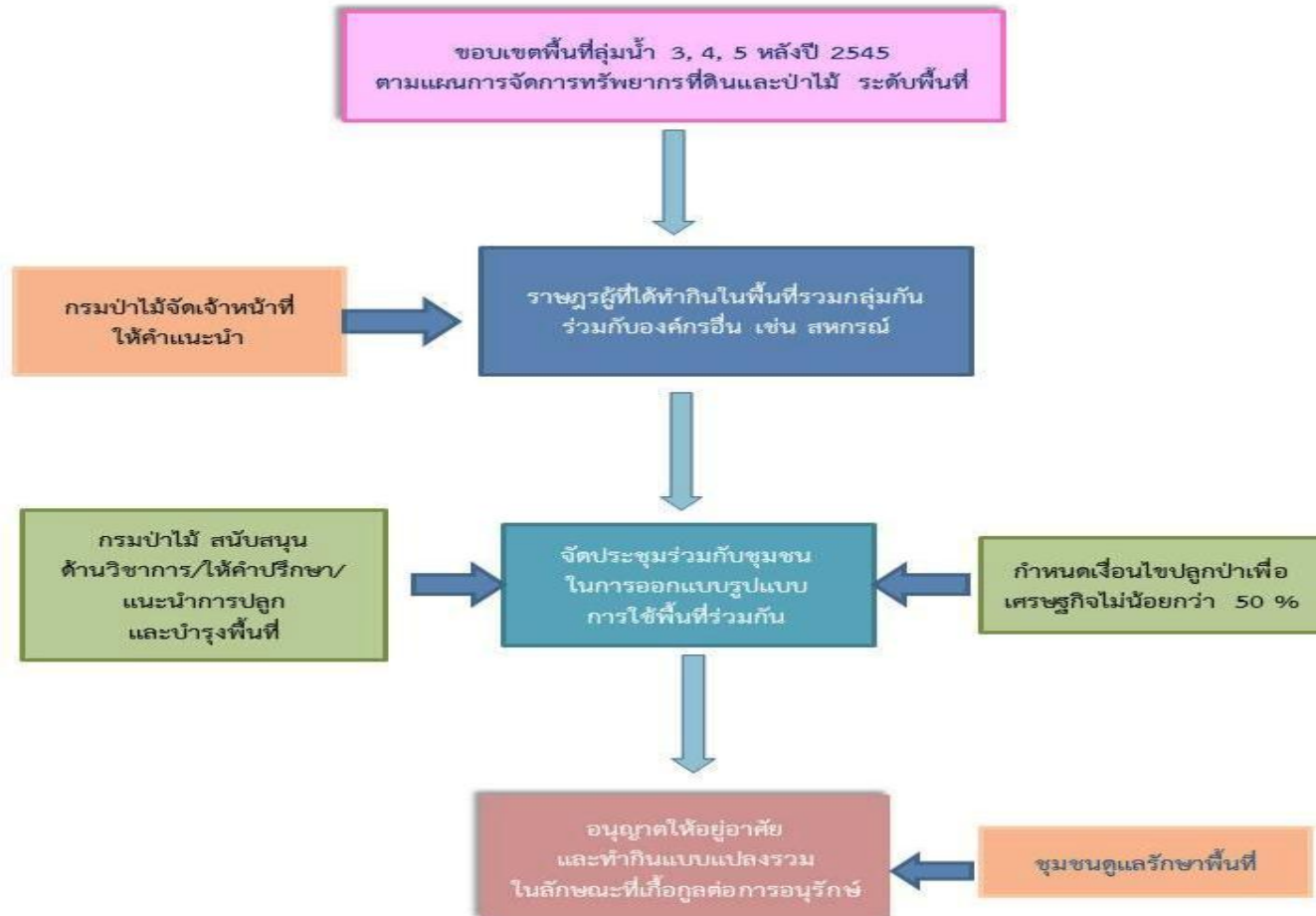
อนุญาตให้อยู่อาศัยและทำกินแบบแปลงรวมโดยออกแบบการใช้พื้นที่ร่วมกัน
ระหว่างชุมชน และหน่วยงานรัฐ โดยชุมชนต้องดูแลรักษาและใช้ประโยชน์พื้นที่ในลักษณะที่
เกื้อกูลต่อการอนุรักษ์ ตามที่กำหนดร่วมกัน

ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 3,4,5 หลังมติ ครม. 30 มิ.ย. 41 ถึงคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ลว. 17 มิ.ย. 57

- 1) กำหนดพื้นที่ดำเนินงาน โดยใช้ขอบเขตที่จำแนกตามแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ พื้นที่ลุ่มน้ำ 3,4,5 ที่ถูกบุกรุกเกินออกไปจากร่องรอยการทำประโยชน์ ปี 2545 คือพื้นที่ที่นำมาดำเนินการตามมาตรการ
- 2) กรมป่าไม้จัดเจ้าหน้าที่แนะนำราษฎรผู้ที่ได้ทำกินในพื้นที่รวมกลุ่มกันในลักษณะแปลงรวมเพื่อร่วมกับองค์กรอื่น เช่น สหกรณ์ ขออนุญาตเข้าดำเนินการในพื้นที่ โดยจะอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในลักษณะแปลงรวมและกำหนดเป็นเงื่อนไขจะต้องปลูกป่าเพื่อเศรษฐกิจไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของพื้นที่
- 3) กรมป่าไม้จะสนับสนุนทางด้านวิชาการ จัดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา/แนะนำการปลูกบำรุงจัดการประชุมร่วมกันในการกำหนดรูปแบบการใช้พื้นที่
- 4) ลักษณะของการดำเนินงานจะเป็นการจัดการในพื้นที่ที่กำหนดขึ้นเพื่อเกื้อกูลต่อการอนุรักษ์โดยให้มีการปลูกป่าเพื่อเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับให้ใช้ประโยชน์อยู่อาศัยและทำกิน รวมถึงจะต้องมีการดูแลรักษาพื้นที่ไม่ให้มีการบุกรุกเพิ่มเติม

พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 3, 4, 5 หลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 และต้องปฏิบัติตามคำสั่ง คสช.ที่ 66/2557 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2557

กลุ่ม 3

ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 1,2 ก่อนมติ
กรม. 30 มิ.ย. 41

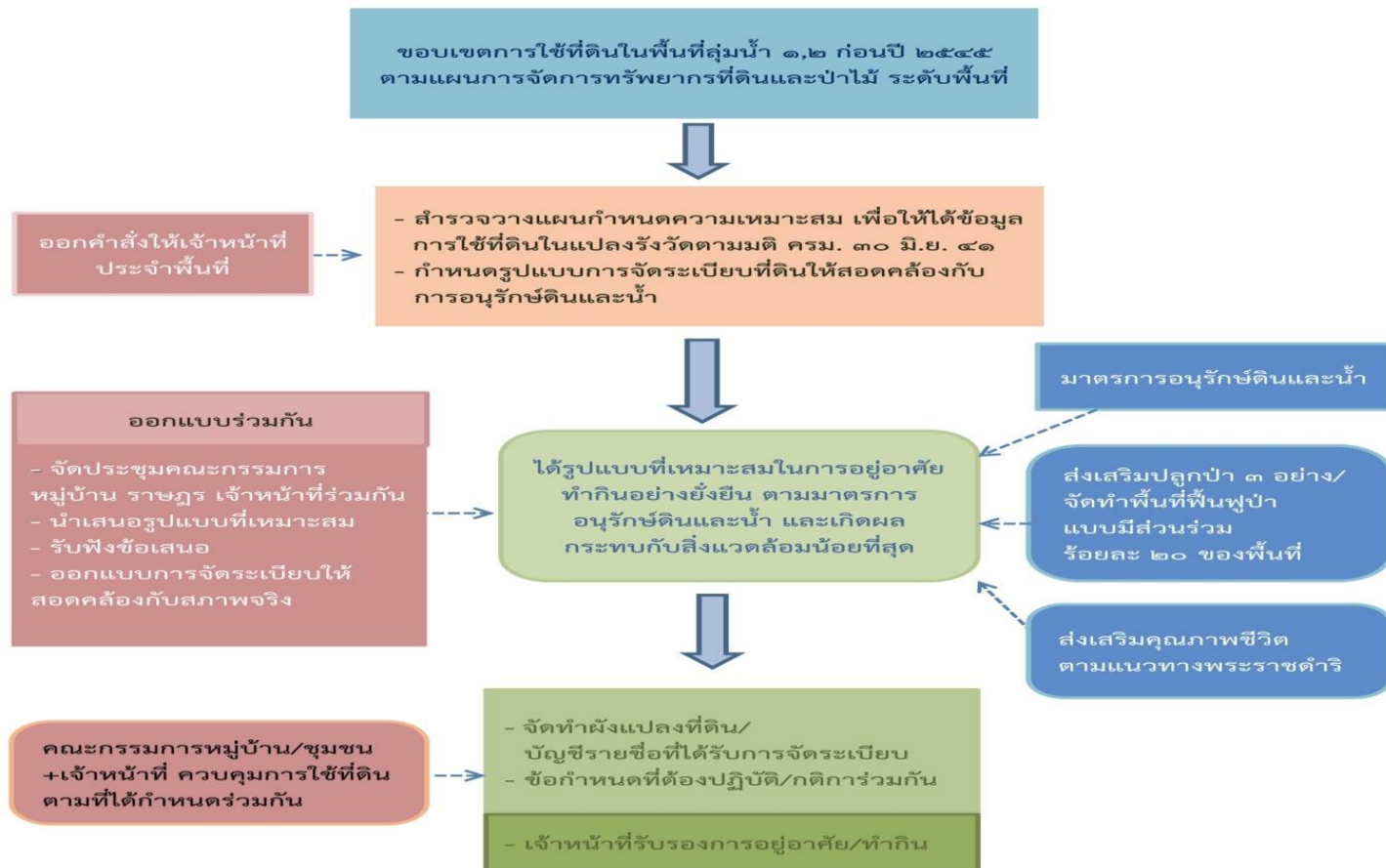
มาตรการ

1. จัดระเบียบการใช้ที่ดินทำกิน และรับรองการอยู่อาศัยทำกิน ในลักษณะแปลงรวม
2. กำกับควบคุมจัดการการใช้ที่ดินและป่าไม้ภายใต้การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน ห้ามบุกรุกขยายพื้นที่
3. พื้นฟูสภาพป่าในรูปแบบการมีส่วนร่วม ส่งเสริมราษฎรปลูกป่า 3 อย่าง
4. ใช้มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการชะล้างพังทลาย

ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 1,2 ก่อนมติ ครม. 30 มิ.ย. 41

- 1) กำหนดพื้นที่ดำเนินงาน ตามขอบเขตแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่
- 2) เจ้าหน้าที่ที่กรมป่าไม้มีคำสั่งมอบหมายประจำพื้นที่ดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1) สำรวจ ข้อมูลการใช้ที่ดิน นำมากำหนดรูปแบบการจัดระเบียบการใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับมาตรการการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อควบคุมการใช้ที่ดินให้เกิด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
 - 2.2) จัดประชุมร่วมกับ คกก.หมู่บ้าน / ราษฎรผู้ไ้ที่ดิน เสนอรูปแบบการใช้ที่ดินที่เหมาะสม รับฟังข้อเสนอ สร้างการมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดระเบียบการใช้ที่ดิน ที่จะนำมาใช้ให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง
 - 2.3) ควบคุมการใช้ที่ดินให้เป็นไปตามรูปแบบที่ได้ตกลงร่วมกัน
 - 2.4) ส่งเสริมราษฎรผู้ไ้ที่ดินปลูกป่า 3 อย่าง หรือจัดทำพื้นที่ฟื้นฟูป่าแบบมีส่วนร่วม ร้อยละ 20 ของพื้นที่
 - 2.5) ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความเหมาะสมในแนวทางตามพระราชดำริ
 - 2.6) จัดทำผังแสดงพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่เข้ามาจัดการ ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการ รายละเอียดขอบเขต/ ผังแปลงรวม บัญชีรายชื่อราษฎร และลงชื่อกำกับแต่ละราย เป็นหลักฐานรับรองว่าอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่เข้ามาดำเนินการ

กลุ่ม 4

ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 1,2 หลังมติ
กรม. 30 มิ.ย. 41 ถึงคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ลว. 17 มิ.ย. 57

มาตรการ

วางแผนร่วมกับราษฎรและกรรมการหมู่บ้านประชาคม/ออกแบบ/คัดเลือกพันธุ์ไม้ตามแนวพระราชดำริปลูก
ป่า 3 อย่าง เพื่อฟื้นฟูสภาพป่าโดยกรมป่าไม้ จัดหาพันธุ์ไม้และให้ราษฎรเป็นผู้ดูแลต้นไม้ที่ปลูก และราษฎรใช้ประโยชน์
ที่ดินในระหว่างแถวของต้นไม้ได้ โดยราษฎรจะได้รับประโยชน์จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากไม้ที่ปลูก และพืชพื้นล่างด้วย

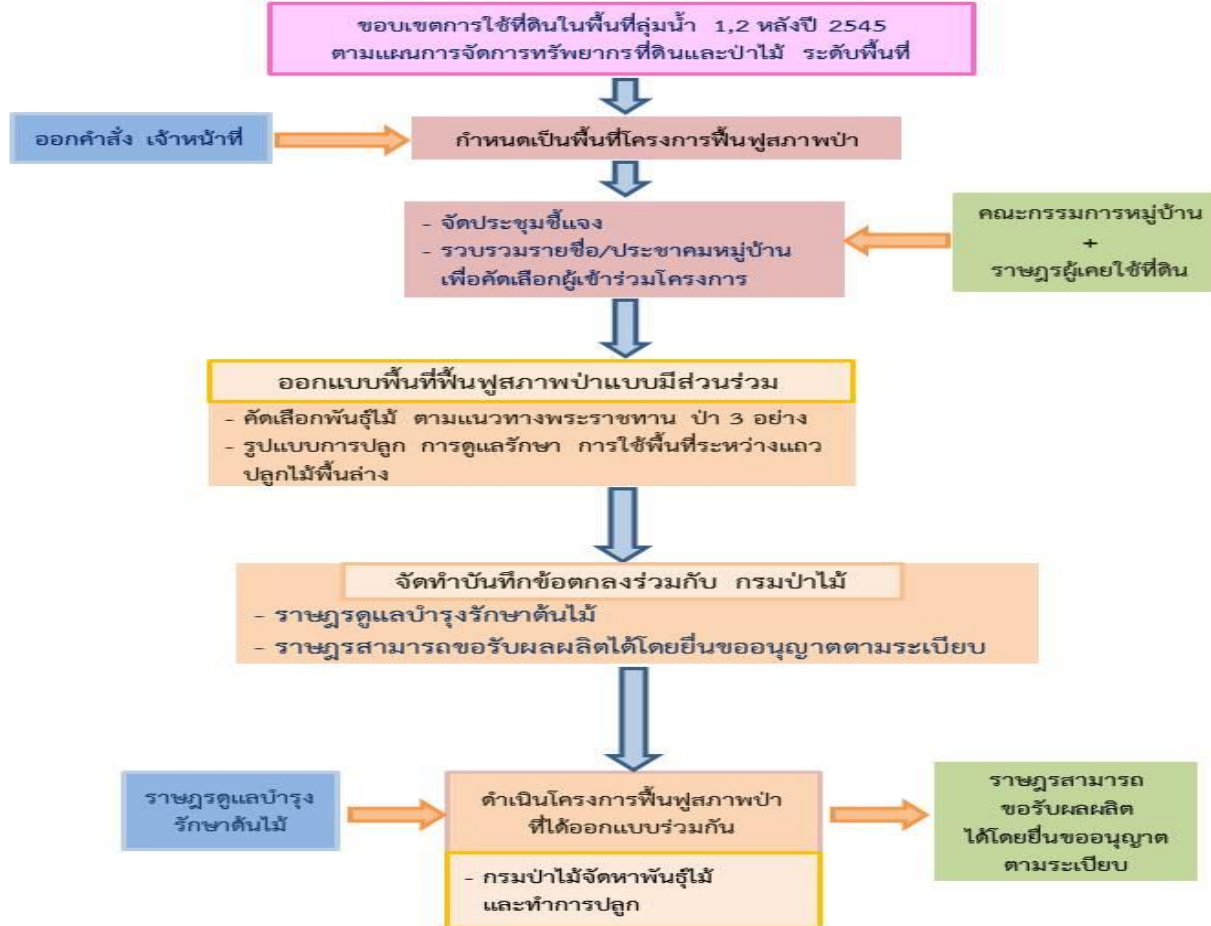

ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 1,2

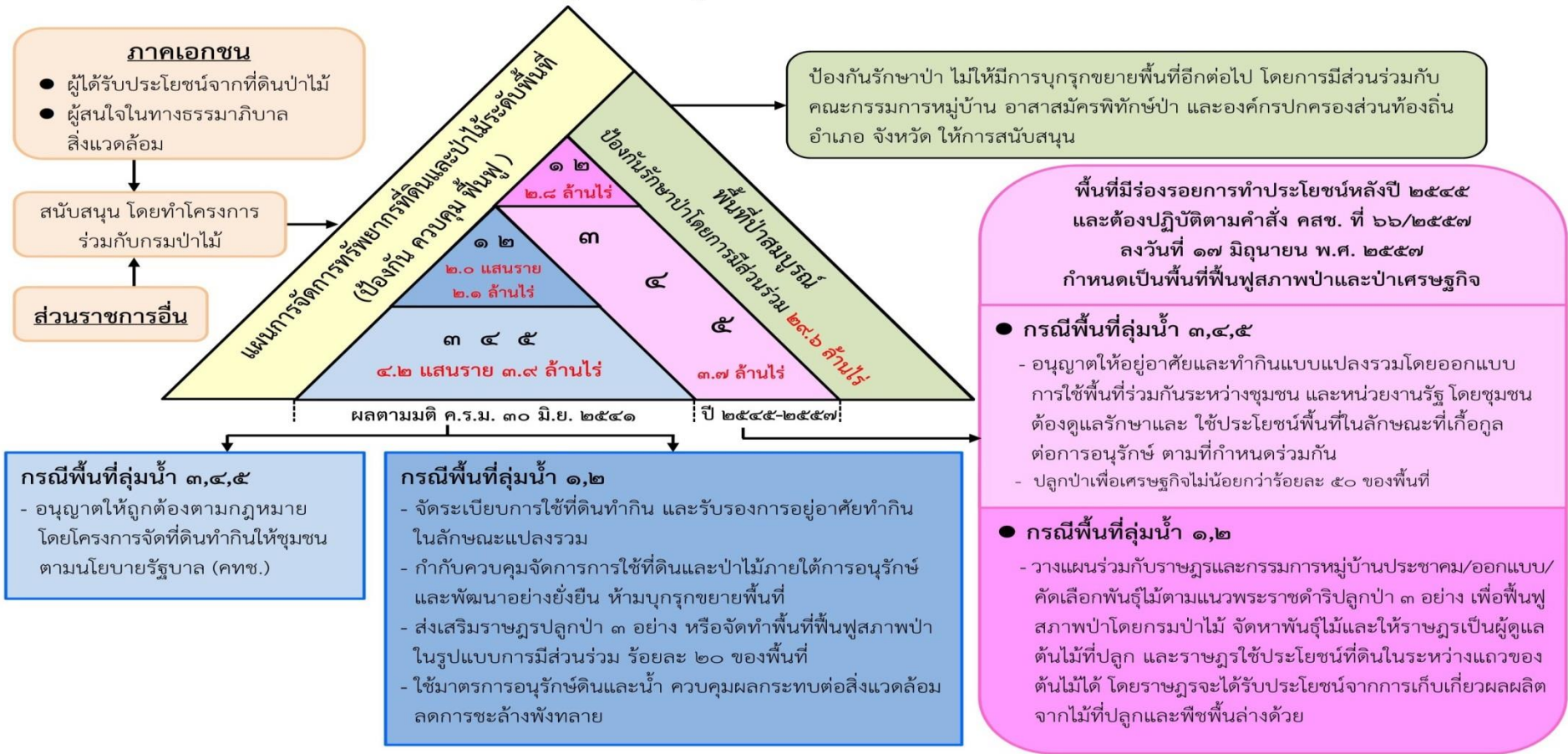
หลังมติ ครม. 30 มิ.ย. 41 ถึงคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ลว. 17 มิ.ย. 57

- 1) กำหนดพื้นที่ดำเนินงาน ตามขอบเขตแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่
- 2) เจ้าหน้าที่ที่กรมป่าไม้มีคำสั่งมอบหมายประจำพื้นที่ดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1) จัดประชุมร่วมกับ คกก.หมู่บ้าน /ราษฎรในพื้นที่ ชี้แจงข้อกำหนดตามกฎหมายการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และการป้องกันรักษาป่า พื้นที่ส่วนที่ถูกบุกรุกเกินออกไปจากมติ ครม. 30 มิ.ย. 41 ถือเป็นพื้นที่ที่ถูกบุกรุกใหม่ จะต้องดำเนินคดีต่อพื้นที่พืสภาพป่า กรณีมีราษฎรใช้ที่ดินอยู่ในพื้นที่ดำเนินงานก็สามารถเข้าร่วมโครงการได้หากมีความประสงค์
 - 2.2) รวบรวมรายชื่อราษฎรผู้ประสงค์เข้าร่วมดำเนินงาน ทำประชาคมหมู่บ้านว่าเป็นผู้ที่ทำกินอยู่ในพื้นที่จริง และต้องเป็นผู้ไม่มีที่ดินพอเพียงแล้วในพื้นที่แห่งอื่น จัดทำบันทึกข้อตกลงการดำเนินงานร่วมกับกรมป่าไม้ โดยมีหน้าที่ในการดูแลบำรุงรักษา และการขอรับผลผลิตจากป่าเมื่อสามารถเก็บเกี่ยวได้ โดยให้ยื่นขออนุญาตตามระเบียบ
 - 2.3) วางแผนฟื้นฟูสภาพป่าร่วมกับราษฎร และ คกก.หมู่บ้าน เลือกพันธุ์ไม้ตามแนวทางพระราชทาน เรืองป่า 3 อย่าง ปลูก 3 อย่าง รักษา 3 อย่าง การดูแลบำรุงรักษา การใช้พื้นที่ระหว่างแถวปลูกไม้พื้นล่าง
 - 2.4) กรมป่าไม้จัดหาพันธุ์ไม้ และทำการปลูกในรูปแบบตามความเหมาะสมกับพื้นที่

พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1,2 หลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 และต้องปฏิบัติตามคำสั่ง คสช.ที่ 66/2557 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2557

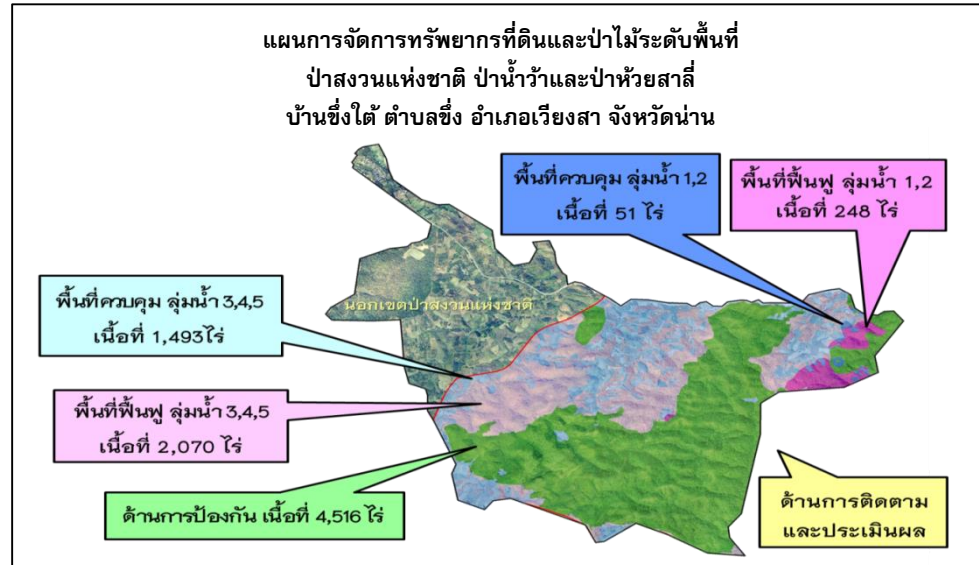
มาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

การนำกรอบมาตรการฯ ตามมติ ครม. 26 พ.ย. 61

ไปปฏิบัติ จะต้องดำเนินการภายใต้

แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่

กระบวนการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่

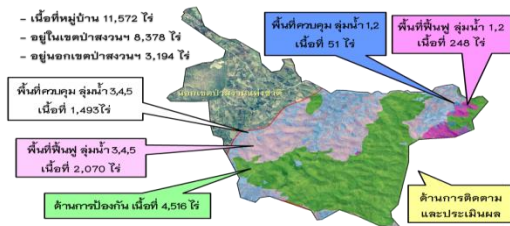
1. ประชุมรับฟังปัญหาทุกภาคส่วน

2. สร้างความเข้าใจ/ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

3. สำรวจพื้นที่รับทราบแนวเขตร่วมกัน

6. แผนการจัดการฯ

5. ประชาคมแผนการจัดการทรัพยากร
ที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่

4. จัดทำแผนการจัดการทรัพยากร
ที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่

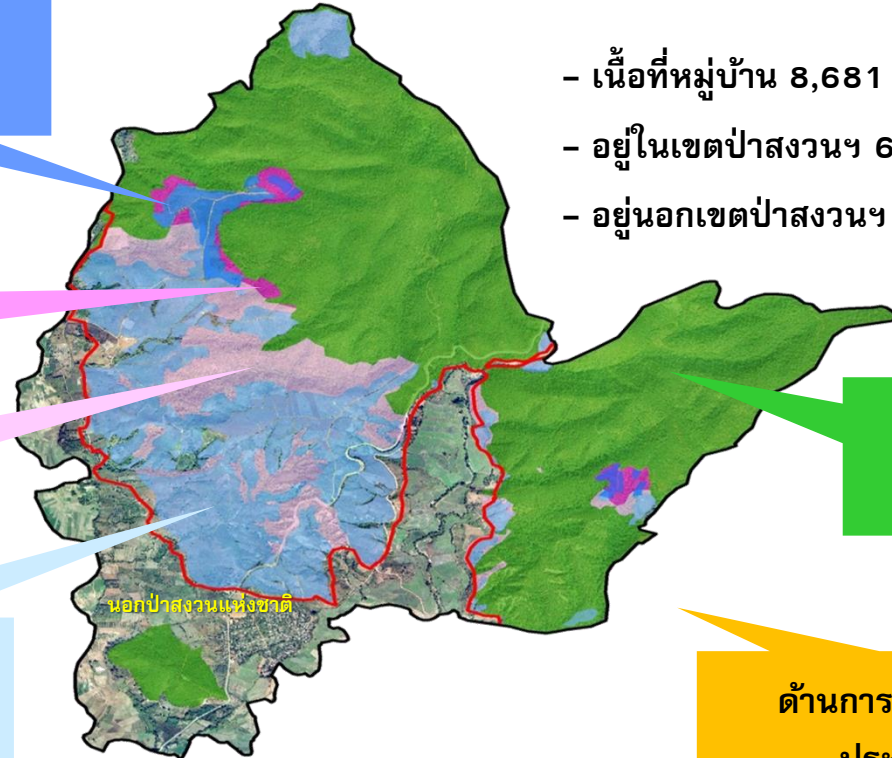
แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้
ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่แจ่ม : บริเวณบ้านต่อเรือ
ตำบลช่างเคิ่ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ควบคุม ลุ่มน้ำ 1,2
เนื้อที่ 130 ไร่

พื้นที่ฟื้นฟู ลุ่มน้ำ 1,2
เนื้อที่ 111 ไร่

พื้นที่ฟื้นฟู ลุ่มน้ำ 3,4,5
เนื้อที่ 659 ไร่

พื้นที่ควบคุม ลุ่มน้ำ 3,4,5
เนื้อที่ 1,550 ไร่

- เนื้อที่หมู่บ้าน 8,681 ไร่
- อยู่ในเขตป่าสงวนฯ 6,551 ไร่
- อยู่นอกเขตป่าสงวนฯ 2,130 ไร่

ด้านการป้องกันพื้นที่
เนื้อที่ 4,101 ไร่

ด้านการติดตามและ
ประเมินผล

แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้
ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่แจ่ม : บริเวณบ้านกองแขกเหนือ
ตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ควบคุมลุ่มน้ำ 3,4,5
เนื้อที่ 2,870 ไร่

- เนื้อที่หมู่บ้าน 10,189 ไร่
- อยู่ในเขตป่าสงวนฯ 9,584 ไร่
- อยู่นอกเขตป่าสงวนฯ 605 ไร่

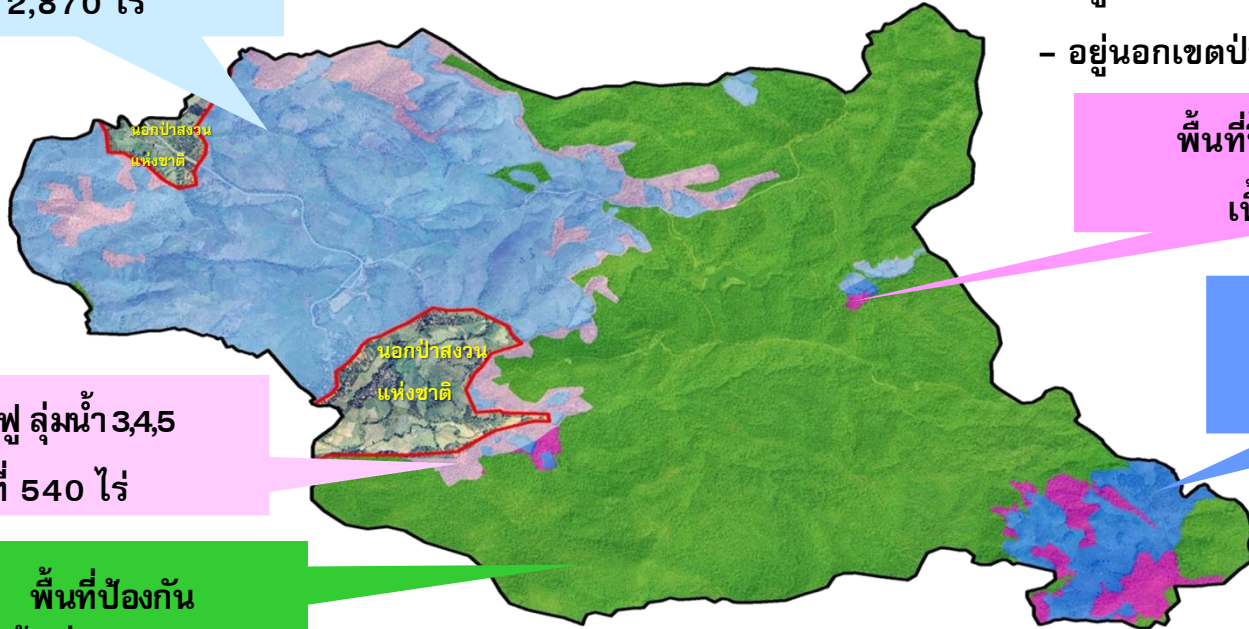
พื้นที่ฟื้นฟู ลุ่มน้ำ 1,2
เนื้อที่ 214 ไร่

พื้นที่ฟื้นฟู ลุ่มน้ำ 3,4,5
เนื้อที่ 540 ไร่

พื้นที่ควบคุม ลุ่มน้ำ 1,2
เนื้อที่ 358 ไร่

พื้นที่ป้องกัน
เนื้อที่ 5,602 ไร่

ด้านการติดตามและ
ประเมินผล

แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้
ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่แจ่ม : บริเวณบ้านกองแขกได้
ตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ฟื้นฟู สุ่มน้ำ 3,4,5
เนื้อที่ 335 ไร่

พื้นที่ฟื้นฟู สุ่มน้ำ 1,2
เนื้อที่ - ไร่

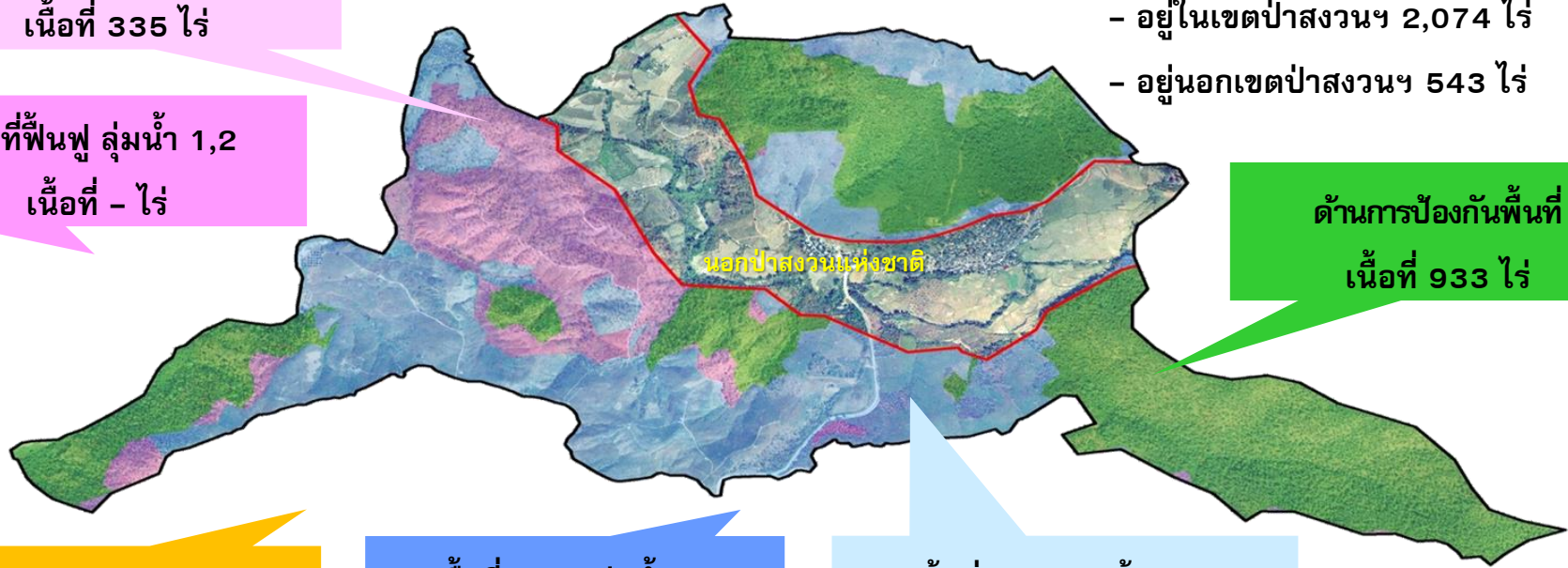
- เนื้อที่หมู่บ้าน 2,617 ไร่
- อยู่ในเขตป่าสงวนฯ 2,074 ไร่
- อยู่นอกเขตป่าสงวนฯ 543 ไร่

ด้านการป้องกันพื้นที่
เนื้อที่ 933 ไร่

ด้านการติดตามและ
ประเมินผล

พื้นที่ควบคุม สุ่มน้ำ 1,2
เนื้อที่ - ไร่

พื้นที่ควบคุม สุ่มน้ำ 3,4,5
เนื้อที่ 806 ไร่

แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่
ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าน้ำว้าและป่าห้วยสาเลี
บ้านซึ่งไต้ ตำบลซึ่ง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

- เนื้อที่หมู่บ้าน 11,572 ไร่
- อยู่ในเขตป่าสงวนฯ 8,378 ไร่
- อยู่นอกเขตป่าสงวนฯ 3,194 ไร่

พื้นที่ควบคุมลุ่มน้ำ 3,4,5
เนื้อที่ 1,493 ไร่

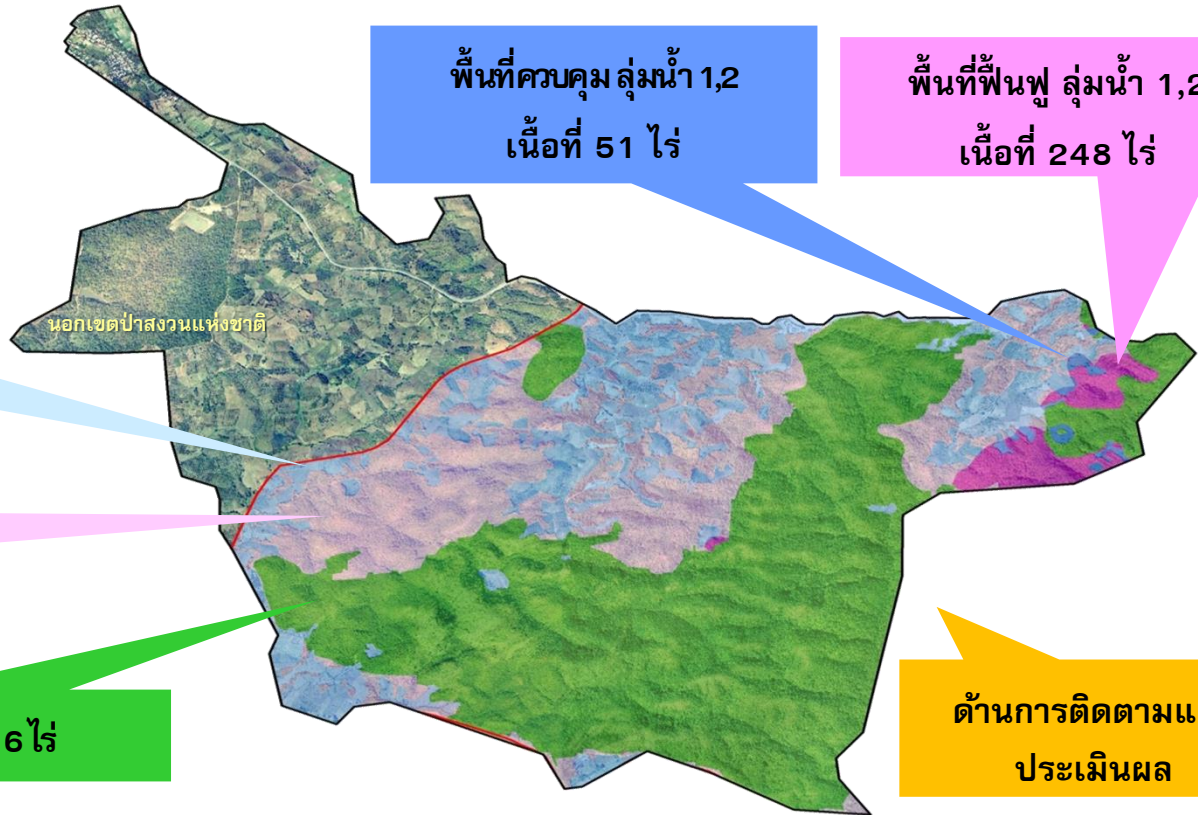
พื้นที่ฟื้นฟู ลุ่มน้ำ 3,4,5
เนื้อที่ 2,070 ไร่

ด้านการป้องกัน เนื้อที่ 4,516 ไร่

พื้นที่ควบคุมลุ่มน้ำ 1,2
เนื้อที่ 51 ไร่

พื้นที่ฟื้นฟู ลุ่มน้ำ 1,2
เนื้อที่ 248 ไร่

ด้านการติดตามและ
ประเมินผล

การตอบรับของราษฎรในพื้นที่ที่ได้ร่วมกันจัดทำ แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่

- 1) การปฏิบัติงานดังกล่าว เป็นการดำเนินงานของหน่วยเล็ก ๆ ในระดับหมู่บ้าน
- 2) เจ้าหน้าที่ได้ใกล้ชิดกับทรัพยากรป่าไม้
- 3) ราษฎรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน
- 4) พื้นที่ที่ได้ดำเนินการตามแผนการจัดการฯ พื้นที่ป่าไม้ลดลง
- 5) มีระบบข้อมูลทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ที่ชัดเจนใช้ประโยชน์ได้ทุกระดับ
- 6) ราษฎรสามารถใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าได้อย่างยั่งยืนลดความขัดแย้ง การใช้ประโยชน์ทรัพยากร ป่าไม้และทรัพยากรอื่นๆ ในพื้นที่ป่าไม้
- 7) เกิดแนวร่วมและพลังมวลชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นการสานประโยชน์ในการดูแลทรัพยากรส่งผลทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้มากยิ่งขึ้น

แนวทางการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่

- 1) กรมป่าไม้ได้อนุมัติแนวทางการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่เมื่อเดือนมิถุนายน 2560 (ปรับปรุง สิงหาคม 2561) ให้ สจป. ท้องที่ดำเนินการ
- 2) สรุปการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ ได้ดังนี้
 - 2.1) ทำการตรวจสอบ วิเคราะห์/ประเมินสภาพทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ ภายในขอบเขตป่าสงวนแห่งชาติเป้าหมาย โดยใช้ข้อมูลสภาพที่ปรากฏตามภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho Photo) ปี 2545 เปรียบเทียบข้อมูลของสภาพที่ปรากฏตามภาพถ่ายดาวเทียมโครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2557-2558 ทำการวิเคราะห์/ประเมินสภาพ โดยภาพรวมทั้งป่า และจัดทำข้อมูล ดังนี้
 - (1) พื้นที่ที่มีร่องรอยการทำประโยชน์ตามภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho Photo) ปี 2545 กำหนดเป็นแปลงควบคุม
 - (2) พื้นที่คงสภาพป่า กำหนดเป็นแปลงป้องกัน
 - (3) พื้นที่ที่มีร่องรอยการทำประโยชน์เกินออกไปจาก (1) กำหนดเป็นแปลงฟื้นฟู
 - 2.2) โดยใช้ขอบเขตหมู่บ้านตามเขตการปกครองเป็นตัวกำหนดขอบเขตของงาน
 - 2.3) ให้ สจป. รายงานผลให้กรมป่าไม้ทราบตามแบบ FMP1 FMP2
- 3) กรมป่าไม้สั่งให้สำนักจัดการที่ดินป่าไม้เรียบเรียง เพื่อเสนอกรมป่าไม้พิจารณาอนุมัติแผนการจัดการฯ ซึ่งประกอบด้วยแผนงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุม ด้านการป้องกัน ด้านการฟื้นฟู และด้านการติดตาม-ประเมินผล โดยกรมป่าไม้จะสั่งให้ สจป. ท้องที่และสำนักส่วนกลางที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการจัดการฯดังกล่าวต่อไป

จบการนำเสนอ

